

Energistyrelsen

Til høringsparterne

Kontor/afdeling
Center for Forsyning

Dato
2. oktober 2020

J nr. 2020-10897

/lobje/acm

Høring over udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg

Udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (Projektbekendtgørelsen) sendes hermed i høring. Der er frist for at afgive høringssvar **fredag den 30. oktober 2020**.

Høringen offentliggøres også på [Høringsportalen](#). Høringssvar til bekendtgørelsen bedes sendt til Energistyrelsens hovedpostkasse ens@ens.dk med kopi til lobje@ens.dk og acm@ens.dk, samt angivelse af journalnummer 2020-10897. Indkomne høringssvar vil blive offentliggjort på Høringsportalen.

Bekendtgørelsens indhold

Bekendtgørelsen gennemfører dele af Klimaaftale for energi og industri mv. 2020 af 22. juni 2020 mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet.

Af aftalen fremgår det, at

"Den danske fjernvarmesektor har med sin forankring i fællesskabet leveret en sikker, stabil og i stigende grad grøn varmforsyning til de danske fjernvarmebrugere. Fjernvarmen vil spille en væsentlig rolle i fremtidens forsyningssektor, hvor øget sektorkobling mellem fjernvarme og andre sektorer bliver drivende for den grønne omstilling. Det er vigtigt, at fjernvarmesektoren er underlagt rammevilkår, der understøtter, at husholdninger og virksomheder har adgang til grøn fjernvarme til forbrugervenlige priser. På den baggrund er partierne enige om at foretage en række ændringer af sektorens regulering."

Ændringerne består bl.a. i en modernisering af fjernvarmesektorens produktionsbindinger, bestående i en ophævelse af brændselsbindingen til naturgas og kraftvarmekravet. Derudover justeres samfundsøkonomikravet, så fjernvarmeprojekter kan godkendes uden sammenligning med fossile alternativer, og det præciseres nærmere, hvilken udstrækning den samfundsøkonomiske analyse skal have.

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Niels Bohrs Vej 8
6700 Esbjerg

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Det fremgår også af aftalen, at aftagepligten til fjernvarme skal moderniseres for at muliggøre en øget udnyttelse af overskudsvarme og egen VE-produktion, og forbrugerbindingerne til naturgasnettet skal afskaffes. En modernisering af aftagepligten til fjernvarme skal samtidig sikre Danmarks implementering af VE-direktivets artikel 22, som indeholder en forpligtelse til at sikre VE-fællesskabers ret til bl.a. at producere, forbruge, lagre og sælge vedvarende energi uden unødige reguleringsmæssige og administrative hindringer.

Ophævelse af kraftvarmekravet og brændselsbindingen til naturgas

Kraftvarmekravet og brændselsbindingen til naturgas er begge produktionsbindinger, der sammen med samfundsøkonomikravet har haft til formål at sikre en ressourcemæssig og samfundsøkonomisk optimal energiproduktion og -udnyttelse på tidspunktet for deres indførelse i reguleringen af varmeområdet.

Kraftvarmekravet

Kraftvarmekravet har til formål at sikre, at el og varme så vidt muligt produceres i samproduktion i overensstemmelse med varmeforsyningslovens formålsbestemmelse i § 1. Kravet er i dag udmøntet ved et udgangspunkt om, at investeringer i fjernvarmeproduktionsanlæg som udgangspunkt skal ske i form af kraftvarmeanlæg.

Kraftvarmekravet har hidtil været et ubetinget krav i centrale områder. Det vil sige, at der ikke har kunnet etableres ren varmeproduktion såsom naturgas- og biomassekedler, varmepumper, solvarmeanlæg mv. i områder, der forsynes fra et centralt kraftvarmeverk. Energistyrelsen har dog dispenseret for visse overskudsvarmeprojekter samt udviklings- og demonstrationsprojekter i enkelte tilfælde. I større decentrale områder er kravet betinget af, at kraftvarmeproduktion er samfundsøkonomisk mere fordelagtigt end ren varmeproduktion, hvorfor det ikke har været nødvendigt med dispensation fra Energistyrelsen fra kraftvarmekravet i de større decentrale områder.

Mindre decentrale områder¹ har været undtaget fra kraftvarmekravet og brændselsbindingen siden 1. januar 2019. Der blev dog samtidig indført en midlertidig skærpet godkendelsesprocedure for biomassekedler.

Energistyrelsen vurderer, at samproduktion af el og varme ikke længere som udgangspunkt er samfundsøkonomisk mest fordelagtigt.

En ændring af kraftvarmekravet vil muliggøre investeringer i varmeproducerende anlæg uden samproduktion med el, såsom varmepumper, solvarme, geotermi og biomassekedler i de centrale områder, der hvor det er mere samfundsøkonomisk

---

¹ Områder, der ikke er tilsluttet et centralt kraftvarmeanlæg og med en årlig varmelieferance på under 500 TJ

fordelagtigt end kraftvarmeanlæg. Det vil desuden give fjernvarmedistributionselskaber mulighed for at etablere ny varmeproduktion i de centrale områder, såfremt det er samfundsøkonomisk mere fordelagtigt end anvendelse af de eksisterende anlæg, herunder kraftvarmeanlæg.

Med ændringen gøres kraftvarmekravet ens i centrale og decentrale områder, således at kraftvarme betinges af, at det er samfundsøkonomisk det mest fordelagtige til forskel fra i dag, hvor kraftvarmekravet i de centrale områder er ubetinget.

Med nyudstedelsen af projektbekendtgørelsen kan kommunalbestyrelsen kun godkende projekter for varmeproduktionsanlæg med en varmekapacitet over 1 MW, hvis de samfundsøkonomiske analyser for projektforslaget viser, at et kraftvarmeanlæg ikke er samfundsøkonomisk mere fordelagtigt. Det præciseres samtidigt, at den samfundsøkonomiske analyse skal inddrage konsekvenser for hele det sammenhængende net, som anlægget leverer varme til. Se yderligere om samfundsøkonomikravet nedenfor.

Brændselsbindingen til naturgas

Brændselsbaserede varmeanlæg i større naturgasforsynede fjernvarmeområder må kun anvende olie, naturgas og biogas. Bindingen begrænser ikke etablering af varmepumper, solvarmeanlæg og andre brændselsfrie teknologier, herunder anlæg til udnyttelse af overskudsvarme. Bindingen betyder, at der ikke må etableres kedler baseret på biomasse.

En ophævelse af brændselsbindingen vil derfor muliggøre etablering af biomassekedler som erstatning for naturgaskedler, hvis en biomassekedel er samfundsøkonomisk mest fordelagtig. Projektforslag for etablering af biomassebaserede anlæg skal fortsat opfylde de øvrige kriterier for godkendelse i projektbekendtgørelsen, herunder at den samfundsøkonomiske analyse viser fordelagtig samfundsøkonomi fremfor såvel den eksisterende produktion som relevante alternativer såsom varmepumper.

Bekendtgørelsens bestemmelser om brændselsvalg angiver fremover, at kommunalbestyrelsen som udgangspunkt kan godkende alle energiformer og brændsler ved etablering af varmeproduktionsanlæg i fjernvarmeområder, dog kan der kun godkendes biomasse, biogas, lossepladsgas og anden forgasset biomasse, samt affald i net, der ikke forsynes med naturgasbaseret kraftvarme eller varme.

Justering af samfundsøkonomikravet

Det er kommunalbestyrelsen, der som varmeplansmyndighed godkender projektforslag for etablering af kollektive varmeforsyningsanlæg. Kommunalbestyrelsen skal som forudsætning for dens godkendelse påse, at

projektet ud fra en konkret vurdering er det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt.

Med den nye bekendtgørelse præciseres indholdet af den samfundsøkonomiske analyse. Det fremhæves konkret i projektbekendtgørelsen, at for projektforslag, der vedrører produktionsanlæg (over 1 MW), herunder projektforslag for varmeproduktionsanlæg, der helt eller delvist fortrænger eksisterende kraftvarme, anses kraftvarmeanlæg, herunder eksisterende kraftvarmeanlæg for relevante scenarier.

Energistyrelsen er i arbejdet med ændringen af kraftvarmekravet blevet opmærksom på, at der er usikkerhed om, hvordan samfundsøkonomien skal beregnes for bl.a. ny kapacitet i et større net. Det præciseres derfor med den nye bekendtgørelse, at den samfundsøkonomiske analyse og beregningerne bag skal inddrage konsekvenser for hele det sammenhængende net, som anlægget skal være en del af eller levere til. Det betyder bl.a., at det ikke er tilstrækkeligt at regne samfundsøkonomi for de nye anlæg, men at de samfundsøkonomiske konsekvenser for fx øvrige produktionsanlæg i nettet ligeledes skal afdækkes.

Bekendtgørelsen fastsætter også, at der ved den samfundsøkonomiske analyse skal foretages en følsomhedsanalyse af den samfundsøkonomiske værdi af idriftsættelsestidspunktet for at afdække rentabiliteten af at igangsætte projektet med det samme eller udsætte det. Idet det er en følsomhedsanalyse, kan kommunen fortsat godkende det ansøgte idriftsættelsestidspunkt uanset om et alternativt idriftsættelsestidspunkt beregnes til mere samfundsøkonomisk fordelagtigt.

Bekendtgørelsen fastsætter desuden, at kommunen kan bestemme, at anlæg, der anvender fossile brændsler som hovedbrændsel, herunder mineralsk olie og naturgas, ikke anses som relevante scenarier til brug for de samfundsøkonomiske analyser.

Modernisering af aftagepligten til fjernvarme

De gældende regler om aftagepligt til fjernvarme indebærer, at blokvarmecentraler ikke kan supplere eller erstatte aftaget fra fjernvarmen med alternative kilder til opvarmning.

VE-direktivets artikel 22 skal sikre, at medlemsstaterne skaber en befordrende ramme for at fremme og lette udviklingen af VE-fællesskaber, og pålægger medlemsstaterne at sikre, at VE-fællesskaberne har ret til at producere, forbruge, lagre og sælge en vedvarende energi. Ved VE-fællesskaber forstås en retlig enhed baseret på åben og frivillig deltagelse, hvis medlemmer eller aktionærer er fysiske personer, SMV'er eller lokale myndigheder, og hvis hovedformål er andet end økonomisk fortjeneste. Implementeringsfristen er den 30. juni 2021.

For blokvarmecentraler kan reglerne i projektbekendtgørelsen om aftagepligt have indvirkning på de forbrugere til en blokvarmecentral, der ønsker at oprette et VE-fællesskab og herefter producere og forbruge vedvarende energi.

Nyudstedelsen af bekendtgørelsen, herunder reglerne om aftagepligt til fjernvarmen betyder, at kommunalbestyrelsen fremover kan godkende projekter for blokvarmecentraler beliggende i fjernvarmeforsynede områder, hvis blokvarmecentralen udnytter egen overskudsvarme eller producerer egen varme ved anvendelse af vedvarende energikilder, herunder eldrevne varmepumper, hvis det er samfundsøkonomisk mere fordelagtigt end forsyning med fjernvarme. Endvidere kan kommunalbestyrelsen beslutte, at aftagepligten ikke finder anvendelse for blokvarmecentraler i et konkret fjernvarmenet, hvis der er enighed med den eller de kollektive varmeforsyningsanlæg i nettet

Afskaffelse af forbrugerbindingerne til naturgasnettet

Muligheden for at pålægge nye forbrugerbindinger til den kollektive forsyning blev ophævet pr. 1. januar 2019. Bindinger pålagt før denne dato forblev dog i kraft. Forbrugerbindingerne som begreb omfatter tilslutnings- og forblivelsespligt samt aftagepligten for blokvarmecentraler.

Aftagepligten indebærer, at blokvarmecentraler ikke kan supplere eller erstatte aftaget fra den kollektive forsyning, herunder naturgasnettet med alternative kilder til opvarmning.

Med den nye bekendtgørelse ophæves aftagepligten for blokvarmecentraler beliggende i områder, der er godkendt til individuel naturgasforsyning. Kommunalbestyrelsen kan fremover godkende projekter, der anvender alle energiformer og brændsler for disse blokvarmecentraler. Godkendelse af projekterne forudsætter opfyldelse af de øvrige krav i projektbekendtgørelsen, herunder kravet om fordelagtig samfundsøkonomi.

Tilslutnings- og forblivelsespligt til naturgasnettet kan ikke ophæves ved bekendtgørelse, men vil blive foreslået ændret ved et senere lovforslag. Den nyudstedte projektbekendtgørelse indeholder derfor alene en afskaffelse af aftagepligten for blokvarmecentraler beliggende i områder, der er godkendt til individuel naturgasforsyning.

Øvrigt

Bekendtgørelsen fastsætter, at et projektforslag bl.a. skal være ledsaget af en tidsplan for etableringen eller ændringen. Tidsplanen skal redegøre for valget af idriftsættelsestidspunkt.

Endeligt skærpes opmærksomheden på, at kommunalbestyrelsen skal høre alle berørte parter forud for godkendelse af et projektforslag, herunder berørte forsyningsvirksomheder og varmeproducenter i det sammenhængende net.

Bekendtgørelsen vil umiddelbart blive fulgt op med en revision af vejledning til bekendtgørelsen samt vejledning til samfundsøkonomiske analyser på energiområdet.

Bekendtgørelsen forventes at træde i kraft 1. januar 2021.

Økonomiske og administrative konsekvenser (for erhvervsliv og borgere)

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) har modtaget bekendtgørelsesudkastet i præhøring. OBR vurderer, at bekendtgørelsesudkastet medfører administrative konsekvenser for erhvervslovet. Disse konsekvenser vurderes at være under 4 mio. kr., hvorfor de ikke kvantificeres nærmere.

Agil erhvervsrettet regulering

Energistyrelsen har vurderet, at flere af principperne for agil erhvervsrettet regulering er relevante for de konkrete ændringer i udkastet, nærmere princip 1 *Muliggør anvendelse af nye forretningsmodeller* og princip 3 *Teknologineutral*.

Erhvervsstyrelsen er blevet hørt i ovenstående og har ingen bemærkninger til Energistyrelsen vurdering.

Informationsmøde om ændringerne i projektbekendtgørelsen

Energistyrelsen inviterer alle høringsparter til informationsmøde om den ændrede projektbekendtgørelse fredag den 9. oktober 2020 kl. 10.30-12.30. Informationsmødet vil grundet Covid-19 foregå virtuelt. Tilmelding kan ske ved at sende en mail til forsyning@ens.dk senest onsdag den 7. oktober kl. 12, hvorefter der sendes et link til mødet til de tilmeldte deltagere.

Lovtekniske spørgsmål kan rettes til:

Lotte Bjerggaard Jensen: lobje@ens.dk / 33927609

Anne Christine Matzon acm@ens.dk / 33955615

Faglige spørgsmål kan rettes til:

Jesper Madvig jma@ens.dk / 33927507

Mia Nordqvist Nielsen mnn@ens.dk / 33926740

Med venlig hilsen

Anne Christine Matzon